

**Prijedlog odluke o osnivanju Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga
Grada Rijeke**

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA

Gradonačelnik

Rijeka, 9. 9. 2022.

**Gradsko vijeće Grada Rijeke
n/r predsjednice Ane Trošelj**

Na temelju članka 58. Statuta Grada Rijeke („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 24/09, 11/10 i 5/13 i „Službene novine Grada Rijeke“ broj 7/14, 12/17, 9/18, 11/18-pročišćeni tekst, 2/20 i 3/21) podnosim Gradskom vijeću Grada Rijeke na razmatranje i usvajanje **Prijedlog odluke o osnivanju Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga Grada Rijeke.**

Na temelju članka 66. stavka 3. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Rijeke („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 29/09, 14/13 i 22/13-ispr. i „Službene novine Grada Rijeke“ broj 10/17, 14/18, 2/19-pročišćeni tekst, 2/20 i 3/21) za izvjestiteljicu na sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke određujem Maju Malnar, pročelnicu Odjela gradske uprave za komunalni sustav.

GRADONAČELNIK

Marko FILIPOVIĆ

Obrazloženje
Prijedloga odluke o osnivanju Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga
Grada Rijeke

Dana 11. veljače 2022. godine u "Narodnim novinama" broj 19/21 objavljen je Zakon o zaštiti potrošača (u daljnjem tekstu: Zakon). Zakonom se uređuje zaštita osnovnih prava potrošača pri kupnji proizvoda, kao i pri drugim oblicima stjecanja proizvoda na tržištu, i to: pravo na zaštitu ekonomskih interesa potrošača, pravo na zaštitu od opasnosti za život, zdravlje i imovinu, pravo na pravnu zaštitu potrošača, pravo na informiranje i izobrazbu potrošača, pravo na udruživanje potrošača u svrhu zaštite njihovih interesa te pravo na predstavljanje potrošača i sudjelovanje predstavnika potrošača u radu tijela koja rješavaju pitanja od njihova interesa.

U Glavi III. predmetnog Zakona utvrđene su odredbe koje se odnose na javne usluge koje se pružaju potrošačima.

Tako je odredbom članka 25. stavka 1. Zakona propisano da se javnim uslugama smatraju: distribucija električne energije, distribucija prirodnog plina, distribucija toplinske energije, elektroničke komunikacijske usluge, javna vodoopskrba i javna odvodnja, opskrba plinom u javnoj usluzi, obavljanje dimnjačarskih poslova, opskrba električnom energijom u univerzalnoj usluzi, poštanske usluge, prijevoz putnika u javnom prometu, sakupljanje komunalnog otpada te usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama.

Odredbom članka 26. stavka 2. Zakona propisano je da je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave koja odlučuje o pravima i obvezama potrošača - korisnika javnih usluga iz članka 25. stavka 1. Zakona dužno osnovati savjetodavno tijelo u čijem radu sudjeluje i predstavnik udruge za zaštitu potrošača, a jedinica lokalne samouprave će na transparentan, objektivan i nediskriminirajući način, nakon mišljenja savjetodavnog tijela, donositi odluke koje se odnose na zaštitu prava potrošača – korisnika javnih usluga iz članka 25. stavka 1. Zakona.

Uloga tijela čije je osnivanje predviđeno odredbom članka 26. stavka 2. je, dakle, savjetodavna, odnosno predviđeno je da donošenju odluka koje se odnose na zaštitu prava potrošača – korisnika javnih usluga iz članka 25. stavka 1. prethodi ishodenje mišljenja savjetodavnog tijela. Mišljenje savjetodavnog tijela nije obvezujuće, već ga je tijelo jedinice lokalne samouprave dužno primiti na znanje prethodno donošenju odluke.

Djelovanje Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga u Gradu Rijeci datira još od 2004. godine. Naime, prvi cjeloviti Zakon o zaštiti potrošača u Republici Hrvatskoj donesen je 2003. godine te je isti predstavljao početak preuzimanja europskih smjernica koje se tiču prava potrošača u hrvatski pravni sustav. Navedenim Zakonom o zaštiti potrošača predviđeno je osnivanje savjetodavnog tijela koje daje svoje mišljenje prethodno donošenju odluka od strane tijela jedinica lokalne samouprave koje se odnose na prava i obveze potrošača. Tadašnje Gradsko Poglavarstvo Grada Rijeke je radi usklade sa predmetnim Zakonom o zaštiti potrošača donijelo Rješenje o imenovanju Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga te Poslovnik Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga ("Službene novine Primorsko-goranske županije" broj 2/04).

S obzirom na daljnji razvoj europskog prava u pogledu prava potrošača, 2007. godine donesen je sljedeći Zakon o zaštiti potrošača, koji je, uz šest izmjena i dopuna, bio na snazi sve do 2014. godine. Sljedeći Zakon o zaštiti potrošača iz 2014. godine izmijenjen je u dva navrata do stupanja na snagu važećeg Zakona. Tijekom čitavog ovog perioda odredbe koje se tiču obveze imenovanja savjetodavnog tijela nisu mijenjane pa se stoga u Gradu Rijeci

sve od 2004. godine u kontinuitetu po isteku mandata prethodnog saziva Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga imenuje novi saziv. Sam Zakon o zaštiti potrošača u nijednoj svojoj izmjeni nije predviđao kakav bi trebao biti sastav predviđenog savjetodavnog tijela, osim toga da u sastavu tog tijela mora biti predstavnik udruge potrošača pa je na jedinicama lokalne samouprave bilo da donesu odluke o sastavu savjetodavnog tijela.

Trenutni sastav Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga imenovao je Gradonačelnik Grada Rijeke kada je dana 8. veljače 2021. godine donio Rješenje o imenovanju Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga ("Službene novine Grada Rijeke" broj 3/21), a temeljem Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 41/14, 110/15 i 14/19). Predmetnim Rješenjem imenovan je Savjet za zaštitu potrošača javnih usluga na vrijeme od četiri godine, pri čemu je mandat Savjeta započeo dana 10. veljače 2021. godine. Savjet je imenovan kao savjetodavno tijelo Gradonačelnika Grada Rijeke sa zadaćom da daje očitovanja i mišljenja o pružanju i cijeni javnih usluga koje se pružaju potrošačima, i to za prijevoz putnika u javnom prometu, javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju i prikupljanje miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada. Nadalje, sastav Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga, broj članova, djelokrug i način rada te izvješćivanje Gradonačelnika Grada Rijeke o radu Savjeta uređeno je Poslovníkom o radu Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga ("Službene novine Grada Rijeke" broj 1/17) te Izmjenom Poslovníka o radu Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga ("Službene novine Grada Rijeke" broj 3/20).

Imenovani Savjet za zaštitu potrošača javnih usluga bio bi još u mandatu, ali novi Zakon u članku 26. stavku 2. predviđa da je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave koja odlučuje o pravima i obvezama potrošača – korisnika javnih usluga iz članka 25. stavka 1. Zakona dužno osnovati savjetodavno tijelo. Budući da je sadašnje savjetodavno tijelo osnovano od strane izvršnog, a ne predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, radi usklađivanja sa Zakonom odluku o osnivanju Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga Grada Rijeke dužno je donijeti Gradsko vijeće Grada Rijeke. Nadalje, odredbom članka 26. stavka 10. Zakona propisano je kako se postupak osnivanja, način rada te prava i obveze članova savjetodavnog tijela uređuju aktima javnopravnih tijela, između ostalog, iz članka 26. stavka 2. Slijedom navedenog, odlukom Gradskog vijeća Grada Rijeke predlažu se utvrditi i način rada te prava i obveze članova savjetodavnog tijela.

Prijedlog odluke o osnivanju Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga Grada Rijeke

U nastavku se daje prikaz pojedinih odredbi Prijedloga odluke o osnivanju Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga Grada Rijeke (u daljnjem tekstu: Savjet).

Uz članak 1.

Ovom odredbom predlaže se da se ovom Odlukom osniva Savjet te se uređuje imenovanje Savjeta, djelokrug i način rada te prava i obveze članova Savjeta.

Uz članak 2.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi da Savjet ima predsjednika i šest članova. Članove Savjeta imenuje Gradsko vijeće Grada Rijeke, na prijedlog Gradonačelnika Grada Rijeke, vodeći računa o stručnom iskustvu predloženih članova u području zaštite potrošača te javnih usluga u smislu zakona kojim se uređuje zaštita potrošača. I u dosadašnjem sazivu Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga koji u kontinuitetu djeluje na području grada Rijeke od 2004. godine sudjelovale su osobe koje su se u svom radu istakle svojom stručnošću i iskustvom. Stručno iskustvo u području zaštite potrošača te javnih usluga u smislu zakona kojim se uređuje zaštita potrošača omogućuje da se na sjednicama Savjeta može na najbolji mogući način rastumačiti nedoumice u vezi različitih aspekata pružanja javnih usluga, obrazlagati stručni elementi predloženih odluka, odgovarati na pitanja i davati tumačenja vezana uz poslovanje komunalnih i trgovačkih društava koja obavljaju spomenute javne

usluge, a sve zahvaljujući poznavanju relevantnih propisa te poslovnih i drugih procesa u obavljanju javnih usluga.

Također, odredbom se predlaže utvrditi i da u radu Savjeta kao član sudjeluje predstavnik udruge za zaštitu potrošača koja djeluje na području grada Rijeke, sukladno odredbama zakona kojim se uređuje zaštita potrošača, a to kako s obzirom da sam Zakon predviđa da u radu savjetodavnog tijela mora sudjelovati predstavnik udruge potrošača, tako i uslijed činjenice da je njegovim sudjelovanjem u radu Savjeta, zajedno s članovima imenovanim vodeći računa o njihovom stručnom iskustvu, osigurano da se stajališta na sjednicama Savjeta mogu međusobno objektivno suprotstaviti uz najveću moguću stručnost svih uključenih, kako bi rasprava rezultirala iznošenjem mišljenja koje je posljedica kvalitetne rasprave između sudionika.

Uz članak 3.

Ovom odredbom predlaže se imenovanje Savjeta na vrijeme od četiri godine, uz mogućnost da ista osoba može ponovno biti imenovana za člana. Također se predlažu slučajevi u kojim članu savjeta mandat prestaje prije njegova isteka.

Uz članak 4.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi da Savjet daje mišljenja Gradonačelniku Grada Rijeke prije donošenja odluke o pravima i obvezama potrošača - korisnika javnih usluga u smislu zakona kojim se uređuje zaštita potrošača te ostalim propisima kojima se u Republici Hrvatskoj uređuje područje zaštite potrošača.

Zadaća Savjeta je očitovanje i davanje mišljenja o pružanju i cijeni javnih usluga koje se pružaju potrošačima, a kako je to predviđeno Zakonom i to za: distribuciju toplinske energije, javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju, obavljanje dimnjačarskih poslova, prijevoz putnika u javnom prometu, sakupljanje komunalnog otpada te usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama. Sve odluke Savjeta donose se na temelju materijala koji sadrži odgovarajuće elemente sukladno odredbama zakona kojim se uređuje komunalno gospodarstvo.

Mišljenje Savjeta obavezno se prilaže uz akt kojim Gradonačelnik daje suglasnost na promjenu cijene javne usluge, a prije izmjene cijene javnih usluga Savjet će razmotriti prijedlog te se o njemu očitovati.

Uz članak 5.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi da Savjet zasjeda prema potrebi. Sjednice Savjeta saziva predsjednik Savjeta, a u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti član Savjeta kojeg predsjednik na to ovlasti. Iznimno od odredbe stavka 2., sjednica Savjeta može se sazvati i na prijedlog najmanje četiri člana Savjeta.

Uz članak 6.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi pitanja vezana uz dnevni red sjednice Savjeta i dostavu materijala o kojem će se raspravljati na sjednici.

Uz članak 7.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi da stručne i administrativne poslove za rad Savjeta obavlja Odjel gradske uprave za komunalni sustav. Predsjedniku Savjeta u obavljanju njegovih poslova i zadaća pomaže tajnik. Tajnika Savjeta određuje pročelnik Odjela gradske uprave za komunalni sustav.

Uz članak 8.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi da Savjet može započeti s radom ukoliko je sjednici nazočna većina članova Savjeta, a odluke donosi većinom glasova nazočnih članova.

Uz članak 9.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi pitanja vezana uz zapisnik na sjednici Savjeta.

Uz članak 10.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi da je Savjet dužan o svom radu podnijeti izvješće Gradonačelniku Grada Rijeke jednom godišnje.

Uz članak 11.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi da članovi Savjeta imaju pravo na naknadu, u skladu s odlukom Gradskog vijeća Grada Rijeke kojom se uređuje pravo na naknadu za rad članova radnih tijela Gradskog vijeća Grada Rijeke.

Uz članak 12.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi da članovi Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga imenovani sukladno Rješenju o imenovanju Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga ("Službene novine Grada Rijeke" broj 3/21) nastavljaju s radom do donošenja predložene Odluke o imenovanju članova Savjeta.

Uz članak 13.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi da danom stupanja na snagu predložene Odluke prestaje važiti Poslovnik o radu Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga ("Službene novine Grada Rijeke" broj 1/17 i 3/20).

Uz članak 14.

Ovom odredbom predlaže se utvrditi da Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Grada Rijeke".

Odredbom članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine" broj 25/13, 85/15, 69/22) propisano je da su tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenata kada se njima utječe na interese građana i pravnih osoba.

Budući da je u ovom slučaju riječ o tehničkom usklađenju s odredbama Zakona, nije potrebno provesti postupak savjetovanja s javnošću.

Na temelju članka 26. stavaka 2. i 10. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 19/21) i članka 46. Statuta Grada Rijeke ("Službene novine Primorsko-goranske županije" broj 24/09, 11/10 i 5/13 i "Službene novine Grada Rijeke" broj 7/14, 12/17, 9/18, 11/18-pročišćeni tekst, 2/20 i 3/21), Gradsko vijeće Grada Rijeke, na sjednici _____ 2022. godine, donijelo je

ODLUKU o osnivanju Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga Grada Rijeke

I. OPĆA ODREDBA

Članak 1.

Ovom se Odlukom osniva Savjet za zaštitu potrošača javnih usluga Grada Rijeke (u daljnjem tekstu: Savjet) te uređuje imenovanje Savjeta, djelokrug i način rada te prava i obveze članova Savjeta.

II. IMENOVANJE SAVJETA

Članak 2.

Savjet ima predsjednika i šest članova.

Članove Savjeta imenuje Gradsko vijeće Grada Rijeke, na prijedlog Gradonačelnika Grada Rijeke (u daljnjem tekstu: Gradonačelnik), vodeći računa o stručnom iskustvu predloženih članova u području zaštite potrošača i javnih usluga u smislu zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.

U radu Savjeta kao član sudjeluje predstavnik udruge za zaštitu potrošača koja djeluje na području grada Rijeke, sukladno odredbama zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.

Članak 3.

Članovi Savjeta imenuju se na vrijeme od četiri godine.

Ista osoba može biti ponovno imenovana za člana Savjeta.

Članu Savjeta mandat može prestati i prije isteka vremena na koje je imenovan u sljedećim slučajevima:

- na osobni zahtjev,
- ako bude razriješen,
- ako prestane biti članom udruge za zaštitu potrošača,
- u slučaju smrti.

U slučaju kada članu Savjeta mandat prestane prije isteka vremena na koje je imenovan, novom članu Savjeta mandat traje do isteka mandata člana Savjeta umjesto kojeg je imenovan.

III. DJELOKRUG I NAČIN RADA SAVJETA TE PRAVA I OBVEZE ČLANOVA SAVJETA

Članak 4.

Savjet daje mišljenje Gradonačelniku prije donošenja odluke o pravima i obvezama potrošača - korisnika javnih usluga u smislu zakona kojim se uređuje zaštita potrošača te ostalim propisima kojima se u Republici Hrvatskoj uređuje područje zaštite potrošača.

Zadaća Savjeta je očitovanje i davanje mišljenja o pružanju i cijeni javnih usluga koje se pružaju potrošačima za:

- distribuciju toplinske energije,
- javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju,

- obavljanje dimnjačarskih poslova,
- prijevoz putnika u javnom prometu,
- sakupljanje komunalnog otpada,
- usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama.

Mišljenje Savjeta obavezno se prilaže uz akt kojim Gradonačelnik daje suglasnost na promjenu cijene javne usluge.

Prije izmjene cijene javnih usluga iz stavka 2. ovoga članka, Savjet će razmotriti prijedlog te se o njemu očitovati.

Odluke Savjeta donose se na temelju materijala koji sadrži odgovarajuće elemente sukladno odredbama zakona kojim se uređuje komunalno gospodarstvo.

Članak 5.

Savjet zasjeda prema potrebi.

Sjednice Savjeta saziva predsjednik Savjeta, a u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti član Savjeta kojeg predsjednik na to ovlasti.

Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, sjednica Savjeta može se sazvati i na prijedlog najmanje četiri člana Savjeta.

Članak 6.

Dnevni red sjednice Savjeta predlaže predsjednik Savjeta.

Na sjednicama Savjeta raspravlja se i odlučuje o točkama koje se nalaze na dnevnom redu.

Poziv za sjednicu s prijedlogom dnevnog reda i materijal o kojem će se raspravljati na sjednici dostavlja se članovima Savjeta najmanje sedam dana prije održavanja sjednice.

Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, ako za to postoje opravdani razlozi, članovima Savjeta se materijal za pojedinu točku dnevnog reda može dostaviti i na samoj sjednici.

Članak 7.

Stručne i administrativne poslove za rad Savjeta obavlja Odjel gradske uprave za komunalni sustav.

Predsjedniku Savjeta u obavljanju njegovih poslova i zadaća pomaže tajnik.

Tajnika Savjeta određuje pročelnik Odjela gradske uprave za komunalni sustav.

Članak 8.

Savjet može započeti s radom ukoliko je sjednici nazočna većina članova Savjeta.

Savjet donosi odluke većinom glasova nazočnih članova.

Članak 9.

O radu na sjednici Savjeta vodi se zapisnik.

Zapisnik sadrži osnovne podatke o radu na sjednici, o iznijetim prijedlozima, o sudjelovanju u raspravi te o donesenim odlukama.

U zapisnik se unosi i rezultat glasovanja o pojedinom predmetu.

Zapisnik potpisuje predsjednik Savjeta i tajnik.

Članak 10.

Savjet je dužan o svom radu podnijeti izvješće Gradonačelniku jednom godišnje.

Članak 11.

Članovi Savjeta imaju pravo na naknadu za rad u Savjetu u skladu s odlukom Gradskog vijeća Grada Rijeke kojom se uređuje pravo na naknadu za rad članova radnih tijela Gradskog vijeća Grada Rijeke.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

Članovi Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga imenovani sukladno Rješenju o imenovanju Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga ("Službene novine Grada Rijeke" broj 3/21) nastavljaju s radom do donošenja odluke o imenovanju članova Savjeta sukladno članku 2. ove Odluke.

Članak 13.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Poslovnik o radu Savjeta za zaštitu potrošača javnih usluga ("Službene novine Grada Rijeke" broj 1/17 i 3/20).

Članak 14.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Grada Rijeke".